

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 21 Φεβρουαρίου 2022 με την εξής σύνθεση: Ελευθερία Καλαμιώτη Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Ειρήνη Αφοκάρδου και Βικτωρία Πισμίρη (σε αναπλήρωση του Μέλους του 1^{ου} Κλιμακίου Σταυρούλας Κουρή δυνάμει της υπ' αρ. 14/2022 Πράξης της Προέδρου ΑΕΠΠ), Μέλη.

Για να εξετάσει την από 14/12/2021 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΑΕΠΠ 74/17-01-2022 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στ.. ... (οδός ... αρ. ..), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα

Κατά της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στ.. ... (οδός ..., αρ. ...), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της υπ' αριθ. οικ. 2440/04-01-2022 Απόφασης Κατακύρωσης Διεθνούς Δημόσιου Ανοικτού Διαγωνισμού για την επιλογή προσωρινού αναδόχου του Υποέργου 2 «Ηλεκτρονική Πληροφόρηση», του έργου με τίτλο «Ψηφιακή Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων ... - Δημιουργία Τουριστικών και Πολιτιστικών Διαδρομών - Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης» και κωδικό MIS ..., του συμπροσβαλλόμενου εγκριθέντος με την προσβαλλόμενη απόφαση με αρ. πρωτ. 602485/10-12-2021 Πρακτικού με θέμα «Πρακτικό Αξιολόγησης Αποδεικτικών Μέσων Κατακύρωσης» και των συμπροσβαλλόμενων Πρακτικών, καθώς και την ακύρωση της υπ' αρ. πρωτ. οικ. 569077/24-11-2021 Απόφασης με την οποία εγκρίθηκαν τα συμπροσβαλλόμενα υπ' αρ. πρωτ. 558286/18-11-2021 και υπ' αρ. πρωτ. 561854/19-11-2021 Πρακτικά της Επιτροπής αξιολόγησης.

Αριθμός Απόφασης:355/2022

Με την παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της προσφυγής και την διατήρηση της ισχύος των προσβαλλόμενων αποφάσεων.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ελευθερία Καλαμιώτη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 1.064,50 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ..., την από 14/12/2021 πληρωμή στην Τράπεζα EUROBANK A.E. και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»), το οποίο υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης που ανέρχεται σε 212.822,58 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή η προσβαλλόμενη εκδόθηκε στο πλαίσιο της υπ' αρ. ... Διακήρυξης με αριθ. πρωτ. ... (ΑΔΑ: ...) και θέμα «Τεύχος Διακήρυξης αρ. ... Δημόσιου Διαγωνισμού με την Ανοικτή Διαδικασία για Συμβάσεις με Προϋπολογισμό Ανώτερο του Ορίου Εφαρμογής της Ενωσιακής Νομοθεσίας (Διεθνής Δημόσιος Ανοικτός Διαγωνισμός) για το Υποέργο 2 «Ηλεκτρονική Πληροφόρηση», στο Πλαίσιο του έργου με τίτλο «Ψηφιακή Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων ... - Δημιουργία Τουριστικών και Πολιτιστικών Διαδρομών Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης» με κωδικό MIS ...» με Κωδικό CPV ... Υπηρεσίες τεχνολογίας των πληροφοριών: παροχή συμβουλών, ανάπτυξη λογισμικού, Διαδίκτυο και υποστήριξη, με προϋπολογισμό 212.822,58 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός με ΦΠΑ 24% 263.900,00 ευρώ, ΦΠΑ 24% 51.077,42 ευρώ) και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 13η Σεπτεμβρίου 2021 και ώρα 15:00 και ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης (Δικαιολογητικά/Τεχνική) η 20η Σεπτεμβρίου 2021 και ώρα 09:00. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε 12 μήνες.

Αριθμός Απόφασης:355/2022

Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ της άνω Διακήρυξης. Δόθηκε δε η υπ' αρ. πρωτ. 418223/06-09-2021 Διευκρίνιση επί της άνω Διακήρυξης, μετά από σχετικό ερώτημα της προσφεύγουσας.

Στον άνω διαγωνισμό συμμετείχε η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα εταιρεία, η οποία (παρεμβαίνουσα) ανακηρύχθηκε προσωρινή ανάδοχος με την προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Ειδικότερα, με την προσβαλλόμενη υπ' αρ. πρωτ. οικ. 2440/04-01-2022 Απόφαση Κατακύρωσης Διεθνούς Δημόσιου Ανοικτού Διαγωνισμού για την επιλογή προσωρινού αναδόχου του ανωτέρω Υποέργου 2, εγκρίθηκε το με αρ. πρωτ. 602485/10-12-2021 Πρακτικό με θέμα «Πρακτικό Αξιολόγησης Αποδεικτικών Μέσων Κατακύρωσης» της Επιτροπής Αξιολόγησης και αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος του επίμαχου έργου η παρεμβαίνουσα εταιρεία. Επίσης, προηγήθηκε της έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης, η έκδοση των συμπροσβαλλόμενων πράξεων, ήτοι κατά την συνεδρίαση της 18-11-2021 συνετάγη το με αρ. πρωτ. 558286/18-11-2021 Πρακτικό Παραλαβής, Αποσφράγισης και Αξιολόγησης Δικαιολογητικών Συμμετοχής και Τεχνικών Προσφορών, σύμφωνα με το οποίο κρίθηκαν πλήρεις και σύμφωνες με τους απαραίτους όρους της διακήρυξης οι τεχνικές προσφορές και τα δικαιολογητικά συμμετοχής αμφοτέρων της προσφεύγουσας και της παρεμβαίνουσας, κατά την συνεδρίαση της 19-11-2021, συνετάγη το με αρ. πρωτ. 561854/19-11-2021 Πρακτικό Αξιολόγησης Οικονομικών Προσφορών, σύμφωνα με το οποίο ορίστηκε προσωρινή ανάδοχος η παρεμβαίνουσα, η οποία υπέβαλε οικονομική προσφορά ύψους 159.700,00 ευρώ, έναντι της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας ύψους 190.812,50 ευρώ και κατά την συνεδρίαση της 24-11-2021 εξεδόθη η υπ' αρ. πρωτ. οικ. 569077/24-11-2021 απόφαση με την οποία εγκρίθηκαν τα ανωτέρω υπ' αρ. πρωτ. 558286/18-11-2021 και υπ' αρ. πρωτ. 561854/19-11-2021 Πρακτικά της Επιτροπής αξιολόγησης. Με την προσβαλλόμενη υπ' αρ. πρωτ. οικ. 2440/04-01-2022 Απόφασή της η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τα προηγηθέντα με υπ' αρ. πρωτ. 558286/18-11-2021 & 561854/19-11-2021 Πρακτικά, τα οποία εγκρίθηκαν με την υπ' αρ. πρωτ. οικ. 569077/24-11-2021 Απόφαση, ενέκρινε το με αρ. πρωτ. 602485/10-12-2021 Πρακτικό με θέμα

Αριθμός Απόφασης:355/2022

«Πρακτικό Αξιολόγησης Αποδεικτικών Μέσων Κατακύρωσης» και ανέδειξε οριστική ανάδοχο την παρεμβαίνουσα εταιρεία.

3. Επειδή, η Προκήρυξη της παρούσας σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 02-08-2021 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 06-08-2021 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ ...

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 14-01-2022 στον ηλεκτρονικό τόπο για του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι οι προσβαλλόμενες κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα στις 04-01-2022 μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, β) είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή, στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία συμμετείχαν δύο οικονομικοί φορείς, ήτοι η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα, αμφότερων των οποίων έγιναν δεκτές οι προσφορές. Συνεπώς, με έννομο συμφέρον ασκείται η υπό κρίση προσφυγή καθώς η προσφεύγουσα συμμετέχει νόμιμα στη διαγωνιστική διαδικασία και επικαλείται ζημία της ερειδόμενη στην παράνομη αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και όφελος από την ανάδειξη της ίδιας ως αναδόχου της προκείμενης σύμβασης διότι απορριπτόμενης της προσφοράς της παρεμβαίνουσας – προσωρινής αναδόχου, προσδοκά να αναλάβει την εκτέλεση της προκείμενης σύμβασης ως 2^η στην σειρά μειοδοσίας.

Αριθμός Απόφασης:355/2022

7. Επειδή στις 17-01-2022 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς όλους τους ενδιαφερόμενους σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8. Επειδή η παρεμβαίνουσα άσκησε εμπροθέσμως στις 27-01-2022 την με ίδια ημερομηνία παρέμβασή της δοθέντος ότι έλαβε γνώση στις 17-01-2022 της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016. Η παρεμβαίνουσα, δε, έχει προφανές έννομο συμφέρον να παρέμβει, αφού επιδιώκει τη διατήρηση ισχύος των προσβαλλόμενων πράξεων με τις οποίες έχει αναδειχθεί οριστική ανάδοχος.

9. Επειδή στις 28-01-2022 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της ως άνω παρέμβασης, δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς όλους τους ενδιαφερόμενους, υπέβαλε δε η προσφεύγουσα την 02-02-2022 το με ίδια ημερομηνία Υπόμνημά της επί της ως άνω Παρέμβασης, οποίο γίνεται δεκτό από το αποφασίζον Κλιμάκιο για την τήρηση της αρχής της αντιμωλίας (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 51/2021).

Κατά τη γνώμη του μέλους Ε. Αψοκάρδου, ο νομοθέτης με το άρθρο 365 ως έχει τροποποιηθεί από τον Ν.4782/2021 εξαρτά την εμπρόθεσμη υποβολή του υπομνήματος από την ημερομηνία υποβολής των απόψεων της αναθέτουσας αρχής χωρίς ουδόλως να εξασφαλίζει την αντιμωλία στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή δεν υποβάλει απόψεις ή δεν τις κοινοποιεί στα ενδιαφερόμενα μέρη. Και ναι μεν η ΑΕΠΠ δύναται να μην λάβει υπόψη τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής σε περίπτωση μη κοινοποίησής τους (βλ. απόφαση ΑΕΠΠ 781/2020, σκ. 14, εισηγήτρια Ε. Αψοκάρδου), ωστόσο, δεν δύναται να συνάγει την παραδεκτή υποβολή υπομνήματος χωρίς να έχουν σταλεί απόψεις δοθέντος ότι αυτή προσδιορίζεται ρητώς και σαφώς σε σχέση με την αποστολή απόψεων από την αναθέτουσα αρχή. Επομένως, σε συνδυασμό και με το γεγονός ότι από την αιτιολογική έκθεση του Ν.4782/2021 προκύπτει ότι στόχος του νομοθέτη ήταν η απλούστευση και η επιτάχυνση της διαδικασίας, το υπόμνημα της προσφεύγουσας δεν δύναται να ληφθεί υπόψη από το αποφασίζον Κλιμάκιο.

10. Επειδή με τις υπ' αριθμ. 93/2022 και 365/2022 Πράξεις της Προέδρου του 1^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης

Αριθμός Απόφασης:355/2022

της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής και επί του αιτήματος λήψης προσωρινών μέτρων.

11. Επειδή η αναθέτουσα αρχή δεν υπέβαλε τις απόψεις της, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, επί της υπό εξέταση προσφυγής, αν και εκλήθη νομίμως να το πράξει.

12. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 1^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

13. Επί του ισχυρισμού της παρεμβαίνουσας περί εν μέρει απαράδεκτου της κρινόμενης προσφυγής, ως αυτός αντικρούεται από την προσφεύγουσα στο ως άνω Υπόμνημά της, λεκτέα είναι τα ακόλουθα: η μόνη παραδεκτώς προσβαλλομένη πράξη είναι η υπ' αρ. πρωτ. οικ. 2440/04-01-2022 Απόφαση Κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνονται όλες οι προηγηθείσες της τελικώς εκδιδόμενης πράξεως εκτελεστές πράξεις ως ενδιάμεσες της ανωτέρω σύνθετης διοικητικής διαδικασίας. Στην προκειμένη περίπτωση, με την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης υπ' αρ. πρωτ. οικ. 2440/04-01-2022 Απόφασης Κατακύρωσης, κατέστησαν το πρώτον γνωστά στην προσφεύγουσα τόσο το εγκριθέν με την κοινοποιηθείσα απόφαση με αρ. πρωτ. 602485/10-12-2021 Πρακτικό με θέμα «Πρακτικό Αξιολόγησης Αποδεικτικών Μέσων Κατακύρωσης», όσο και όλα τα συμπροσβαλλόμενα Πρακτικά που συνετάγησαν στο πλαίσιο του προκείμενου διαγωνισμού. Δεδομένου ότι σύμφωνα και με το άρθρο 3.2.1. της ως άνω Διακήρυξης προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι η απόφαση έγκρισης των πρακτικών δεν κοινοποιείται στους προσφέροντες και ενσωματώνεται στην απόφαση κατακύρωσης, παραδεκτά η προσφεύγουσα επικαλείται τις κατά τους ισχυρισμούς της πλημμέλειες των πράξεων που προηγήθηκαν της τελικώς εκδιδόμενης εκτελεστής πράξης διότι ενσωματώνονται σε αυτήν, ήτοι στην υπ' αρ. πρωτ. οικ. 2440/04-01-2022 Απόφαση Κατακύρωσης, έλαβε δε γνώση όλων των ως άνω πράξεων η προσφεύγουσα το πρώτον την 04-01-2022, με την κοινοποίηση αυτών από την αναθέτουσα αρχή δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού (βλ. στο σώμα της άνω προσβαλλόμενης υπ' αρ. πρωτ. οικ. 2440/04-01-2022 Απόφασης

Αριθμός Απόφασης:355/2022

Κατακύρωσης, σελ. 10 αυτής όπου επισυνάπτονται η Απόφαση έγκρισης Πρακτικών Παραλαβής, Αποσφράγισης και Αξιολόγησης Τεχνικών και Οικονομικών Προσφορών, το Πρακτικό Παραλαβής, Αποσφράγισης και Αξιολόγησης Δικαιολογητικών Συμμετοχής και Τεχνικών Προσφορών, το Πρακτικό Αξιολόγησης Οικονομικών Προσφορών, το Πρακτικό Αξιολόγησης Αποδεικτικών Μέσων Κατακύρωσης ως εμφανίζονται στο προοίμιο της παρούσας Απόφασης - βλ. 28, 29, 30 και 34).

14. Επειδή, η προσφεύγουσα στον πρώτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής της ισχυρίζεται ότι η αναφορά (σελ. 21 της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας) σε δύο (2) βάσεις δεδομένων (... ή εναλλακτικά ...) αποτελεί ομολογία εναλλακτικής προσφοράς δύο διαφορετικών βάσεων δεδομένων διότι εν λόγω αναφορά είναι σαφές ότι περιλαμβάνει περιγραφή για διαφορετικές βάσεις δεδομένων χωρίς κανέναν συγκεκριμένο προσδιορισμό και επιλογή μιας συγκεκριμένης πρότασης από την παρεμβαίνουσα εταιρεία ως προτεινόμενη λύση. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, η τεχνική προσφορά της θα έπρεπε να είχε απορριφθεί από το στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης. Όπως επικουρικά, υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι η παρεμβαίνουσα εταιρεία στη σελίδα 22 της προσφοράς της αναφέρει ότι προτείνεται η βάση δεδομένων ... η οποία είναι ενσωματωμένη στο σύστημα του ... και στη σελίδα 57 αναφέρεται η ..., έκδοση 5.7. ή νεότερη (βάση δεδομένων), που όμως επίσης αποτελεί εναλλακτική προσφορά καθώς δεν προσδιορίζεται ποια έκδοση της βάσης δεδομένων, παρά αναφέρεται είτε η έκδοση 5.7 είτε νεότερή της, αποδεικνύοντας σαφώς ότι η προσφορά της είναι υπό αίρεση και ως εκ τούτου θα έπρεπε να απορριφθεί. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, ο ανάδοχος θα πρέπει να προσδιορίζει ΑΚΡΙΒΩΣ την έκδοση των προσφερόμενων λογισμικών και όχι να την αφήνει υπό αίρεση. Τέλος, η αναφορά σε δύο (2) διαφορετικές βάσεις δεδομένων διαφοροποιεί και το κόστος λειτουργίας και συντήρησης μετά την οριστική παραλαβή του έργου από την Αναθέτουσα Αρχή καθώς: Α) στην ... πέρα της ..., απαιτείται η εγκατάσταση του ... HTTP Server, του mod_... και του λειτουργικού συστήματος ...) στην ..., απαιτείται πέρα της ... και η εγκατάσταση της ..., του ..., του ... και του Περιβάλλοντος Java Runtime. Επιπροσθέτως η συγκεκριμένη αναφορά δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παράβλεψη καθώς: Α)

Αριθμός Απόφασης:355/2022

υπάρχει και 2ο σημείο στην σελίδα 50 της τεχνικής προσφοράς που αναφέρει πέρα από την .... και την ... (διαφορετική από την ...) αλλά και την ..., αποδεικνύοντας έτσι την αναφορά σε διαφορετικές βάσεις δεδομένων (4 τον αριθμό) σε διαφορετικά σημεία με συστηματικό τρόπο και άρα ουδεμία παράλειψη μπορεί να θεωρηθεί Β) υπάρχει ασάφεια και αοριστία ως προς την έκδοση της .... Επομένως, κατά την προσφεύγουσα, η αναθέτουσα αρχή έπρεπε κατά δέσμια αρμοδιότητα να απορρίψει την προσφορά της παρεμβαίνουσας για τον λόγο ότι αποτελεί εναλλακτική προσφορά καθώς προσφέρει ισοδύναμες με τις ήδη προσφερόμενες λύσεις παρά τη ρητή απαγόρευση της Διακήρυξης για τις εναλλακτικές προσφορές, προς τούτο, δε, κατόπιν των ανωτέρω και επειδή η προσέγγιση στη λειτουργία ενός πληροφοριακού συστήματος είναι εντελώς διαφορετική ανάλογα με την επιλογή της ... ή της ..., αυτό κατά την προσφεύγουσα συνιστά εναλλακτική προσφορά ή αντιπροσφορά και ως εκ τούτου η τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας καθίσταται απορριπτέα στο σύνολό της.

Περαιτέρω, η προσφεύγουσα στον δεύτερο λόγο της κρινόμενης προσφυγής της ισχυρίζεται ότι για να υπάρξει η λειτουργικότητα του χάρτη, ως προβλέπεται στην ως άνω Διακήρυξη, θα πρέπει να προσφερθεί μία βάση δεδομένων που ονομάζεται ... καθώς δεν υπάρχει κανένας άλλος τεχνικός τρόπος υλοποίησης και κάλυψης αυτών των απαιτήσεων. Από την ανάγνωση της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας εταιρείας γίνεται αντιληπτό κατά την προσφεύγουσα ότι δεν προσφέρεται και δεν περιγράφεται πουθενά, καθώς υπάρχει απλή αναφορά στη δυνατότητα διασύνδεσης του προτεινόμενου ... με βάση δεδομένων ..., ΑΛΛΑ ΟΥΔΕΜΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΕ ΤΕΤΟΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΗ. Τουναντίον η περιγραφή της ... που παρέχεται ουδεμία αναφορά έχει στον τρόπο διαχείρισης των χαρτογραφικών δεδομένων, αποδεικνύοντας ότι οι απαιτήσεις εμφάνισης χαρτογραφικών δεδομένων όπως ζητούνται από τη διακήρυξη ΔΕΝ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΣΕ ΚΑΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ και άρα η προσφορά της παρεμβαίνουσας θα πρέπει να απορριφθεί ως μη καλύπτουσα απαραίτατο όρο της διακήρυξης, ήτοι του άρθρου 2.4.6 σημείο ι διότι η προσφορά της παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, επειδή στο άρθρο 2.4.1 προβλέπεται

Αριθμός Απόφασης:355/2022

ρητώς ότι απαγορεύονται οι εναλλακτικές προσφορές ενώ στο άρθρο 2.4.6 ορίζεται ρητώς και σαφώς ότι η αναθέτουσα αρχή, με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά η οποία είναι εναλλακτική προσφορά (περ.δ). Συνεπώς, κατά την προσφεύγουσα, η αναθέτουσα αρχή έπρεπε κατά δέσμια αρμοδιότητα να απορρίψει την προσφορά της παρεμβαίνουσα εταιρείας για τον λόγο ότι αποτελεί εναλλακτική προσφορά καθώς προσφέρει ισοδύναμες με τις ήδη προσφερόμενες λύσεις παρά τη ρητή απαγόρευση της Διακήρυξης για τις εναλλακτικές προσφορές.

15. Επειδή, η παρεμβαίνουσα στην άνω παρέμβασή της, ισχυρίζεται επί του πρώτου λόγου της κρινόμενης προσφυγής ότι ο σχετικός ισχυρισμός είναι παντελώς αβάσιμος και αναληθής και δεν έχει καμία νομική ή πραγματική/τεχνική βάση καθότι δεν αποτελεί την δήλωσή της στην αναθέτουσα αρχή ότι προσφέρει δύο τεχνικές λύσεις αλλά ότι η προσφερόμενη από την παρεμβαίνουσα εταιρεία κεντρική βάση δεδομένων ... (πλατφόρμα) δύναται ενδεικτικά να υποστηρίζει πληθώρα άλλων βάσεων δεδομένων όπως η ... ή η ..., και εν συνεχεία διευκρινίζεται ότι η προσφερόμενη πλατφόρμα ... κάνει χρήση της βάσης δεδομένων .... Αναφέρονται λοιπόν οι τεχνικές δυνατότητες της προσφερόμενης πλατφόρμας και ουδόλως προσφέρονται δύο εναλλακτικές βάσεις δεδομένων, όπως άστοχα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα παραλλάσσοντας σκοπίμως το περιεχόμενο της προσφοράς της. Είναι σαφές, κατά την παρεμβαίνουσα, ότι η ανωτέρω αναφορά περιγράφει το ποιά συστήματα θα μπορούσαν να υποστηρίξουν αυτό που ζητάει η αναθέτουσα αρχή και είναι ακόμα σαφέστερο ότι προσέφερε τη λύση της ... ως την πλέον κατάλληλη για την ζητούμενη από την προκήρυξη βάση δεδομένων. Επομένως καμία αοριστία ή ζήτημα εναλλακτικής προσφοράς δεν προκύπτει ως προς το προτεινόμενο είδος. Η προσφεύγουσα αποσιωπά ότι στην αναλυτική περιγραφή των πακέτων εργασίας 2 και 3 (σελ. 7-53) της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, γίνεται ρητή αναφορά στη χρήση της ... ως επιλεγμένης και προσφερόμενης βάσης δεδομένων σαν συμπλήρωμα του ανοιχτού κώδικα λογισμικού ... Τούτο προκύπτει και με απλή αναζήτηση στο κείμενο της προσφοράς της, το σύνολο της οποίας προσκομίζει προς απόδειξη των ισχυρισμών της (Σχητικό 2), όπου η αναφορά στην τεχνική λύση ... γίνεται μόνο στη σελ. 21 και μόνο

μία φορά, ενώ η προσφερόμενη λύση από την παρεμβαίνουσα η ... αναφέρεται 16 φορές, καθότι αναλύεται διεξοδικά στο Κεφάλαιο 2 της τεχνικής της προσφοράς. Είναι δε σαφές κατά την παρεμβαίνουσα ότι η αναφορά στην ... γίνεται καθαρά για πληροφοριακούς λόγους και ως πλεονέκτημα του προσφερόμενου από αυτήν είδους, που εξασφαλίζει ευελιξία στην αναθέτουσα αρχή. Προς απόδειξη των ισχυρισμών της, παραθέτει η παρεμβαίνουσα τις πλέον χαρακτηριστικές αναφορές της τεχνικής της προσφοράς εκ των οποίων προκύπτει ανενδοίαστα ότι η προσφερόμενη βάση δεδομένων είναι η ...: Στη σελίδα 21 της τεχνικής προσφοράς της αναφέρεται αυτολεξεί ότι: *«Όλα τα δεδομένα της διαδικτυακής πύλης θα τηρούνται σε ανεξάρτητη κεντρική βάση δεδομένων, η οποία θα υποστηρίζει διαδικασία τήρησης αντιγράφων και πληθώρα βάσεων δεδομένων. Θα χρησιμοποιηθεί η ... η οποία είναι ενσωματωμένη στο σύστημα του ....»* – Στη σελίδα 30 και στο κεφάλαιο 2.2.4 Τεχνικά χαρακτηριστικά διαδικτυακής πύλης της τεχνικής της προσφοράς αναφέρεται αυτολεξεί ότι: *«..., έκδοση 5.7. ή νεότερη (βάση δεδομένων) Η διαδικασία στησίματος της αρχιτεκτονικής ξεκινάει με την εγκατάσταση της βάσης, δηλαδή του ... Server. Η εγκατάσταση γίνεται μέσω installer και είναι γενικά απλή. Μια Βάση Δεδομένων (B.Δ., database) είναι μια συλλογή από συσχετιζόμενα δεδομένα, τα οποία θεωρούνται γνωστά γεγονότα που μπορούν να καταγραφούν και έχουν κάποια υπονοούμενη σημασία. Ένα Σύστημα διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων (ΣΔΒΔ) είναι μια συλλογή από προγράμματα που επιτρέπουν στους χρήστες να δημιουργήσουν και να συντηρήσουν μια βάση δεδομένων. Ένα ΣΔΒΔ μπορεί να είναι είτε γενικής χρήσης, οπότε διευκολύνονται οι διαδικασίες ορισμού, κατασκευής και χειρισμού B.Δ., για διάφορες εφαρμογές, είτε ειδικού σκοπού, οπότε υλοποιείται μια συγκεκριμένη B.Δ. Ένα Σύστημα διαχείρισης Βάσης Δεδομένων αποτελείται από μια B.Δ. μαζί με το αντίστοιχο λογισμικό ΣΔΒΔ. Τα πλεονεκτήματα της χρήσης μίας βάσης δεδομένων είναι: • δεν υπάρχουν διασκορπισμένα στοιχεία, αντιθέτως τα στοιχεία είναι οργανωμένα έτσι ώστε να μην έχουμε επανάληψη των δεδομένων • υποστήριξη πολλαπλών όψεων χρήστη, έτσι μπορούμε να δώσουμε συγκεκριμένες πληροφορίες σε συγκεκριμένα άτομα ή να αποκρύψουμε πληροφορίες από αυτούς • ανεξαρτησία προγραμμάτων δεδομένων • δυνατότητα προσπέλασης*

Αριθμός Απόφασης:355/2022

και διαχείρισης της πληροφορίας από απομακρυσμένα μεταξύ τους σημεία. Η ... είναι ένα σύστημα διαχείρισης σχεσιακής βάσης ανοικτού κώδικα όπως λέγεται (*relational database management system - RDBMS*) που χρησιμοποιεί την *Structured Query Language (SQL)*, την πιο γνωστή γλώσσα για την προσθήκη, την πρόσβαση και την επεξεργασία δεδομένων σε μία Βάση Δεδομένων. Επειδή είναι ανοικτού κώδικα (*open source*), οποιοσδήποτε μπορεί να κατεβάσει την ... και να την διαμορφώσει σύμφωνα με τις ανάγκες του σύμφωνα πάντα με την γενική άδεια που υπάρχει. Η ... είναι γνωστή κυρίως για την ταχύτητα, την αξιοπιστία, και την ευελιξία που παρέχει. Οι περισσότεροι συμφωνούν ωστόσο ότι δουλεύει καλύτερα όταν διαχειρίζεται περιεχόμενο και όχι όταν εκτελεί συναλλαγές. Η ... αυτή τη στιγμή μπορεί να λειτουργήσει σε περιβάλλον *Linux, Unix, και Windows*. Χαρακτηριστικά της ...

- Πλήρης υποστήριξη του *UTF-8*
- Υποστηρίζει γραφικό περιβάλλον κεντρικού ελέγχου και διαχείρισης της βάσης
- Κρυπτογράφηση/αποκρυπτογράφηση των δεδομένων που αποθηκεύονται στη Βάση Δεδομένων
- Υποστήριξη *Xquery / xpath / xslt*
- Υποστήριξη *xupdate*
- *Online backup/restore*
- Υποστήριξη *database triggers*
- Επιθυμητή υποστήριξη *http interfaces : REST, WebDAV, SOAP, XMLRPC*
- Μέθοδοι οργάνωσης δεδομένων: *B-trees, bitmap, clusters*
- *Online δημιουργία index και index rebuilds*», στην 48 επίσης αναφέρει ρητά «*Hosting Plan – Φιλοξενία ιστοσελίδας: ♣ Η πλατφόρμα φιλοξενίας που θα προσφέρει η Uni Systems θα εξασφαλίζει τη δυνατότητα μεταφοράς σε οποιοδήποτε server που πληροί τις απαιτήσεις εγκατάστασης. Η διαδικασία αυτή θα είναι τυποποιημένη δοκιμασμένη από χιλιάδες χρήστες σε παγκόσμιο επίπεδο. Σημειώνεται επίσης ότι θα υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς σε Platform as a Service (PaaS) cloud πλατφόρμα σε περίπτωση αυξημένων αναγκών. Τα χαρακτηριστικά του πακέτου φιλοξενίας θα είναι τα εξής: ♣ 4 Gb χώρος φιλοξενίας,FTP / File Manager ♣ SSI support & SSL support & cgi-bin • Plesk Server Control Panel ♣ ... databases (3 χ 100 Mb)/PHP/PHPMyAdmin ♣ 20 GB monthly traffic*». Τέλος, στο Κεφάλαιο: 2.2.4 Τεχνικά χαρακτηριστικά διαδικτυακής πύλης και στις σελίδες 31 και 33 της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας αναφέρεται ότι «Για την λειτουργία του λογισμικού διαχείρισης και τεκμηρίωσης το λογισμικό ... είναι αναγκαίο να συνεργαστεί με κάποιο διανομέα ιστοσελίδων (*Web Server*). Ο *web server*

Αριθμός Απόφασης:355/2022

που θα χρησιμοποιηθεί θα είναι ο ανοικτού κώδικα web server ... ο οποίος έχει άριστη επικοινωνία με την βάση δεδομένων ... και το λογισμικό PHP.» και ότι «Το σύστημα διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων (DBMS) με το οποίο θα συνεργάζεται το σύστημα διαχείρισης περιεχομένου και στο οποίο θα αποθηκεύονται όλα τα δεδομένα θα είναι ανοικτού λογισμικού και θα υποστηρίζεται από τα λειτουργικά συστήματα Windows ή/και Linux. Συγκεκριμένα πρόκειται για το ... Admin το οποίο συνεργάζεται άριστα με το CMS Wordpress και δίνει απεριόριστες δυνατότητες στον διαχειριστή της βάσης ανεξαρτήτως λειτουργικού συστήματος». Ως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφεύγουσα στοχεύει στο να περιπλέξει την ΑΕΠΠ προσάπτοντας στην προσφορά της ότι δήθεν περιλαμβάνει εναλλακτική προσφορά, γεγονός που ουδόλως ισχύει. Ομοίως τα ίδια με παραπάνω ισχύουν και για τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι δήθεν προσφέρονται δύο βάσεις δεδομένων που θα έχουν διαφορετικό κόστος συντήρησης, ισχυρισμός που κατά την παρεμβαίνουσα είναι αβάσιμος διότι προσέφερε μια βάση δεδομένων, ήτοι την πλατφόρμα η ... η οποία είναι ενσωματωμένη στο σύστημα του CMS Wordpress κατά τα ως άνω αναφερόμενα, ο δε εν λόγω ισχυρισμός τυγχάνει περαιτέρω και αλυσιτελής, διότι οι εργασίες συντήρησης και το κόστος τους δεν είναι αντικείμενο αξιολόγησης του υπό κρίση διαγωνισμού ούτε αξιολογήθηκε, ούτε και προκύπτει ότι λήφθηκε υπόψη καθ' οιονδήποτε τρόπο κατά τη διαγωνιστική διαδικασία. Αναφέρει, δε, εν συνεχεία, η παρεμβαίνουσα ότι αυτό που αυτολεξεί αναφέρει στη σελίδα 50 της τεχνικής της προσφοράς σκοπίμως και αποσπασματικά παρέθεσε η προσφεύγουσα είναι, ότι «Η ... τα τελευταία χρόνια συνεργάζεται με την εταιρεία παροχής υπηρεσιών φιλοξενίας ιστοτόπων www.paraki.gr παρέχοντας στους πελάτες της υψηλού επιπέδου υπηρεσίες φιλοξενίας και δοκιμαστικής λειτουργίας. Τα χαρακτηριστικά του πακέτου φιλοξενίας είναι τα ακόλουθα: Standard χαρακτηριστικά: [...] Τεχνικά χαρακτηριστικά: • Ultra fast Full SSD servers • Account isolation • Reverse Proxy: Nginx • Backend Server: Apache • Mod Security • Antispam solutions • HTTP/2 supported • Automatic Malware Detection & Removal • DB engine: Maria DB • PHP: PHP 7 • PHPMyAdmin • PHP OPcache • Ruby on Rails, Node.js, Python, Perl • FTP Access • File Manager • Access/Error log files • Webmail/SMTP/IMAP/POP3 • Mailbox size • Απεριόριστα

Subdomains/Domain Alias • ...,... (Windows) Premium χαρακτηριστικά: [...]. Ως εκ των ανωτέρω, το αληθές νόημα του ανωτέρω αποσπάσματος, κατά την παρεμβαίνουσα, αναφέρεται σε τεχνικά χαρακτηριστικά του πακέτου φιλοξενίας ιστοσελίδων που γενικώς δύναται να προσφέρει και στις τεχνικές τους δυνατότητες, ήτοι στις περισσότερες βάσεις που μπορεί να υποστηρίζει ένα πακέτο φιλοξενίας που προσφέρει αυτή και παρατέθηκε επίσης ως πλεονέκτημα των προσφερόμενων από αυτήν λύσεων που δύναται εξασφαλίζει ευελιξία. Τέλος, υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα αναφορικά με τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας, ότι συντρέχει περίπτωση εναλλακτικής προσφοράς ως προς τη βάση των δεδομένων, ότι ο ισχυρισμός αυτός είναι επίσης αβάσιμος και παραπλανητικός διότι: Στη σελίδα 30 της τεχνικής της προσφοράς αναφέρει αυτολεξεί ότι: «..., έκδοση 5.7. ή νεότερη (βάση δεδομένων) Η διαδικασία στησίματος της αρχιτεκτονικής ξεκινάει με την εγκατάσταση της βάσης, δηλαδή του .... Η εγκατάσταση γίνεται μέσω installer και είναι γενικά απλή. Μια Βάση Δεδομένων (B.Δ., database) είναι μια συλλογή από συσχετιζόμενα δεδομένα, τα οποία θεωρούνται γνωστά γεγονότα που μπορούν να καταγραφούν και έχουν κάποια υπονοουμένη σημασία. Ένα Σύστημα διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων (ΣΔΒΔ) είναι μια συλλογή από προγράμματα που επιτρέπουν στους χρήστες να δημιουργήσουν και να συντηρήσουν μια βάση δεδομένων. Ένα ΣΔΒΔ μπορεί να είναι είτε γενικής χρήσης, οπότε διευκολύνονται οι διαδικασίες ορισμού, κατασκευής και χειρισμού B.Δ., για διάφορες εφαρμογές, είτε ειδικού σκοπού, οπότε υλοποιείται μια συγκεκριμένη B.Δ. Ένα Σύστημα διαχείρισης Βάσης Δεδομένων αποτελείται από μια B.Δ. μαζί με το αντίστοιχο λογισμικό ΣΔΒΔ. Τα πλεονεκτήματα της χρήσης μίας βάσης δεδομένων είναι: • δεν υπάρχουν διασκορπισμένα στοιχεία, αντιθέτως τα στοιχεία είναι οργανωμένα έτσι ώστε να μην έχουμε επανάληψη των δεδομένων • υποστήριξη πολλαπλών όψεων χρήστη, έτσι μπορούμε να δώσουμε συγκεκριμένες πληροφορίες σε συγκεκριμένα άτομα ή να αποκρύψουμε πληροφορίες από αυτούς • ανεξαρτησία προγραμμάτων δεδομένων • δυνατότητα προσπέλασης και διαχείρισης της πληροφορίας από απομακρυσμένα μεταξύ τους σημεία. Η ... είναι ένα σύστημα διαχείρισης σχεσιακής βάσης ανοικτού κώδικα όπως λέγεται (*relational database management system - RDBMS*) που χρησιμοποιεί την *Structured Query Language (SQL)*, την πιο γνωστή γλώσσα για την

Αριθμός Απόφασης:355/2022

προσθήκη, την πρόσβαση και την επεξεργασία δεδομένων σε μία Βάση Δεδομένων. Επειδή είναι ανοικτού κώδικα (open source), οποιοσδήποτε μπορεί να κατεβάσει την ... και να την διαμορφώσει σύμφωνα με τις ανάγκες του σύμφωνα πάντα με την γενική άδεια που υπάρχει. Η ... είναι γνωστή κυρίως για την ταχύτητα, την αξιοπιστία, και την ευελιξία που παρέχει. Οι περισσότεροι συμφωνούν ωστόσο ότι δουλεύει καλύτερα όταν διαχειρίζεται περιεχόμενο και όχι όταν εκτελεί συναλλαγές. Η ... αυτή τη στιγμή μπορεί να λειτουργήσει σε περιβάλλον Linux, Unix, και Windows. Χαρακτηριστικά της ...

- Πλήρης υποστήριξη του UTF-8
- Υποστηρίζει γραφικό περιβάλλον κεντρικού ελέγχου και διαχείρισης της βάσης
- Κρυπτογράφηση/αποκρυπτογράφηση των δεδομένων που αποθηκεύονται στη Βάση Δεδομένων
- Υποστήριξη Xquery / xpath / xslt
- Υποστήριξη xupdate
- Online backup/restore
- Υποστήριξη database triggers
- Επιθυμητή υποστήριξη http interfaces : REST, WebDAV, SOAP, XMLRPC
- Μέθοδοι οργάνωσης δεδομένων: B-trees, bitmap, clusters
- Online δημιουργία index και index rebuilds»

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, στην τεχνική της προσφορά ξεκάθαρα αναφέρει ότι η έκδοση που προτείνεται προς εγκατάσταση είναι η ... 5.7. Άλλωστε, το αντικείμενο του ένδικου διαγωνισμού δεν συνίσταται στην προμήθεια άδειας κάποιου λογισμικού, ώστε να υφίσταται ασάφεια ως προς το προσφερόμενο προς προμήθεια είδος αλλά η ανάπτυξη μιας έτοιμης λύσης για τη δημιουργία τουριστικών και πολιτιστικών διαδρομών των αρχαιολογικών χώρων της .... Στο πλαίσιο του αντικειμένου του έργου, είναι αδιάφορο το αν η παρεμβαίνουσα κατά την ανάπτυξη της λύσης θα την επικαιροποιήσει και θα την βελτιώσει αν τυχόν υπάρξει νεότερη έκδοση από τον κατασκευαστή, για την ορθή λειτουργία της εφαρμογής, και μάλιστα χωρίς κόστος για την αναθέτουσα αρχή προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες του έργου και της σύμβασης. Ως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, δεν συντρέχει λοιπόν καμία περίπτωση εναλλακτικής προσφοράς, προκύπτει εκ της προσφοράς της και η προσφερόμενη βάση δεδομένων (...) και η έκδοση της (5.7) και τα αντιθέτως προβαλλόμενα τυγχάνουν απορριπτέα ως αβάσιμα. Όπως έχει νομολογηθεί, εναλλακτικές προσφορές θεωρούνται είτε οι προσφορές πλέον του ενός είδους με ισοδύναμο κατά την αντίληψη του προσφέροντος αποτέλεσμα, που πληρούν εξίσου τις προδιαγραφές, είτε μια προσφορά που διαφέρει ουσιωδώς από αυτή που έχει προβλέψει η εκάστοτε

Αριθμός Απόφασης:355/2022

αναθέτουσα αρχή, ενώ εν προκειμένω δεν συντρέχει ζήτημα εναλλακτικής προσφοράς όπως ισχυρίζεται ότι τεκμηριώνει επαρκώς παραπάνω μία βάση πληροφοριών προσέφερε την ... Η παράθεση των δυνατοτήτων της προσφερόμενης λύσης ουδεμία ασάφεια προκάλεσε ή ηδύνατο να προκαλέσει στην αναθέτουσα αρχή ούτε και συνιστά εναλλακτική προσφορά εφόσον όπως ανωτέρω ισχυρίζεται ότι απέδειξε η παρεμβαίνουσα, ότι μία βάση δεδομένων προσέφερε και ότι οι λοιπές αναφορές εξυπηρετούν αποκλειστικά την πληροφόρηση της αναθέτουσας αρχής. Σε κάθε περίπτωση εάν υπήρχε αμφιβολία ως προς το περιεχόμενο της προσφοράς της, αναφέρει η παρεμβαίνουσα ότι η αναθέτουσα αρχή όφειλε να την καλέσει να παράσχει διευκρινήσεις για να αποκλειστεί το ενδεχόμενο εναλλακτικής προσφοράς και να αχθεί σε ασφαλή κρίση, τούτου μάλιστα κατά δέσμια αρμοδιότητά της σύμφωνα με το άρθρο 102 Ν. 4412/2016 ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Όμως όπως απέδειξε ανωτέρω καμία ασάφεια δεν υπήρχε ως προς το προσφερόμενο είδος ούτε συντρέχει περίπτωση εναλλακτικής προσφοράς και αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο όχι απλώς η προσφορά της έγινε δεκτή, αλλά δεν χρειάστηκε καν να ζητηθούν διευκρινήσεις επί του θέματος. Τέλος, όλως επικουρικώς, για την αδόκητο περίπτωση που ήθελε κριθεί ότι συντρέχει περίπτωση εναλλακτικής προσφοράς, γεγονός που αρνείται η παρεμβαίνουσα για τους ανωτέρω λόγους, σημειώνει ότι όπως έχει κριθεί νομολογιακά (βλ. ΕΑ ΣτΕ 1228/2009, ΣτΕ 816/2010, 3893/2010) όταν υπάρχει όρος στη διακήρυξη του διαγωνισμού, όπως στην επίμαχη, με τον οποίο απαγορεύεται η υποβολή εναλλακτικών προσφορών, επί ποινή απόρριψης της προσφοράς του συμμετέχοντος οικονομικού φορέα, τότε συνεπάγεται ότι ανεπίτρεπτες εναλλακτικές προσφορές των υπό προμήθεια ειδών κατά την έννοια του ανωτέρω όρου της διακηρύξεως, σημαίνει προσφορές πλέον του ενός είδους, με ισοδύναμο, κατά την αντίληψη του προσφέροντος, αποτέλεσμα, που πληρούν εξίσου όλους τους όρους της διακηρύξεως. Στην περίπτωση δηλαδή που ένας προμηθευτής περιλαμβάνει στην προσφορά του μια λύση ως κύρια και επικουρικά μια εναλλακτική προσφορά, τότε, κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων, δεν απορρίπτεται ως απαράδεκτη όλη η προσφορά του, αλλά εξετάζεται μόνο κατά το κυρίως προσφερόμενο είδος. Συνεπώς αν ήθελε υποτεθεί ότι δύο ή περισσότερες βάσεις πληροφοριών προσέφερε η παρεμβαίνουσα, προκύπτει ότι η κύρια

Αριθμός Απόφασης:355/2022

προσφερόμενη είναι η ... και ορθώς μόνο αυτή εξετάστηκε και έγινε αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, αιτούμενη για τους λόγους αυτούς την απόρριψη του πρώτου λόγου της κρινόμενης προσφυγής ως αβάσιμου.

Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα στην άνω παρέμβασή της, ισχυρίζεται επί του δεύτερου λόγου της κρινόμενης προσφυγής ότι η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της προσβαλλομένης πράξεως επί τη βάση της εσφαλμένης αποδοχής της προσφοράς της, ισχυριζόμενη αναληθώς ότι η προσφερόμενη από αυτήν λύση δεν περιλαμβάνει τη χρήση χαρτών κατά παράβαση των σχετικών απαιτήσεων της Διακήρυξης, πλην όμως και ο δεύτερος λόγος της ενδίκου προσφυγής τυγχάνει νόμω και ουσία αβάσιμος και, ως εκ τούτου, απορριπτέος, διότι κατ' αρχάς ο ισχυρισμός ότι δεν υπάρχει άλλη τεχνική λύση που να καλύπτει τη λειτουργικότητα του χάρτη, πέραν της τεχνολογίας ..., είναι παντελώς, αυθαίρετος, αναπόδεικτος και χωρίς καμία τεκμηρίωση. Εξυπηρετεί απλώς στο να συνδέσει την αναφορά αυτή με την πρώτη πλημμέλεια που της αποδίδει η προσφεύγουσα με τον πρώτο λόγο της προσφυγής. Τυγχάνει περαιτέρω αβάσιμος και αναληθής καθώς προκύπτει αμέσως από την προσφορά της ότι η προσφερόμενη λύση και βάση δεδομένων της υποστηρίζει τη χρήση χαρτών. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει αδιάσειστα από την τεχνική προσφορά της (σελ. 28-29) στο προσφερόμενο από την παρεμβαίνουσα είδος παρέχεται η δυνατότητα εμφάνισης χάρτη με κάλυψη όλων των απαιτήσεων της προκήρυξης, χρησιμοποιώντας βάση δεδομένων ..., παραθέτει δε η παρεμβαίνουσα αυτολεξεί το εν λόγω απόσπασμα της προσφοράς της. Επιπροσθέτως, στη σελίδα 57 της τεχνικής της προσφοράς αναφέρει ότι: *«Τεχνικές προδιαγραφές υλοποίησης εφαρμογών. Συγκεκριμένα, η εφαρμογή θα έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά: • Θα είναι σε όσες γλώσσες υπάρχουν και στην διαδικτυακή πύλη. • Θα μπορεί να εκτελείται από δημοφιλείς πλατφόρμες σύγχρονων κινητών συσκευών, όπως τα Android, iOS. Με αυτόν τον τρόπο, τμήμα των πληροφοριών που περιέχει η διαδικτυακή πύλη θα είναι διαθέσιμο στο χρήστη ακόμα και χωρίς αυτός να διαθέτει πρόσβαση στο διαδίκτυο. Μόλις ο χρήστης αποκτήσει πρόσβαση στο δίκτυο οι πληροφορίες αυτές θα ανανεώνονται αυτόματα. • Εφόσον το GPS της συσκευής είναι ενεργοποιημένο και υπάρχει πρόσβαση στο διαδίκτυο, η εφαρμογή θα είναι ικανή να εντοπίζει αυτόματα τη θέση του χρήστη στο χάρτη και να του εμφανίζει σημεία ενδιαφέροντος (π.χ.*

Αριθμός Απόφασης:355/2022

μουσεία, μνημεία, κλπ) σε μια γεωγραφική ακτίνα που θα μπορεί να ορίζεται από τον ίδιο. Τα σημεία ενδιαφέροντος θα παρουσιάζονται σε θεματικές κατηγορίες, π.χ. με διαφορετικό χρώμα ή σχήμα. Έπειτα, ο χρήστης θα είναι ικανός να επιλέξει κάποιο από αυτά τα σημεία, ώστε να του παρασχεθούν επιπλέον πληροφορίες. Επίσης, η εφαρμογή θα είναι ικανή να εμφανίζει στο χάρτη τη συντομότερη διαδρομή από το γεωγραφικό σημείο που αυτός βρίσκεται προς οποιοδήποτε σημείο ενδιαφέροντος επιλέγει. Σημειώνεται επίσης ότι ο χάρτης της εφαρμογής θα είναι διαδραστικός δηλαδή θα επιτρέπει της κύλιση προς οποιαδήποτε κατεύθυνση, θα υποστηρίζει λειτουργίες μεγέθυνσης, σμίκρυνσης κ.ά.. • Ο χρήστης θα έχει τη δυνατότητα να αφήνει σχόλια και να προτείνει αλλαγές- βελτιώσεις στις διαδρομές ή στο περιεχόμενο του σημείου ενδιαφέροντος, μέσω της ίδιας εφαρμογής που θα χρησιμοποιεί η διαδικτυακή πύλη. Σημαντικό σημείο είναι τα σχόλια είτε μέσω της πύλης είτε μέσω της εφαρμογής να είναι ενιαία ανά σημείο ενδιαφέροντος.», ενώ τέλος και στη σελίδα 111 της προσφοράς της αναφέρει ότι: «2.8.2. Δημιουργία και αναπαραγωγή χάρτη επαυξημένης πραγματικότητας. Στο πλαίσιο του ΠΕ9 θα δημιουργηθεί ένας χάρτης (μεγέθους A1) επαυξημένης πραγματικότητας όπου θα είναι αποτυπωμένα τα βασικά σημεία των αρχαιολογικών διαδρομών, για τα οποία ο χρήστης θα μπορεί εκ πρώτης να λάβει πληροφορίες γι' αυτά και να του κεντρίσει το ενδιαφέρον προκειμένου στη συνέχεια να τα επισκεφθεί. Ειδικότερα ο χάρτης θα απεικονίζει το νησί της Λέσβου με τα σημεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος που αποτελούν τις αρχαιολογικές διαδρομές της Λέσβου. Ο χρήστης έχοντας εγκαταστήσει την εφαρμογή στην κινητή του συσκευή και στοχεύοντας με αυτή στο συγκεκριμένο σημείο ενδιαφέροντος θα μπορεί να λάβει το αντίστοιχο ψηφιακό περιεχόμενο επαυξημένα και να πραγματοποιήσει την περιήγηση χωρίς να απαιτείται η φυσική παρουσία του στο χώρο. Είναι προφανές ότι αυτός ο χάρτης συνδυάζει την κλασική έντυπη προβολή αλλά και συνδυαστικά με την τεχνολογία επαυξημένης πραγματικότητας θα μπορεί να περιηγηθεί ψηφιακά στο περιεχόμενο χωρίς να είναι παρόν στο φυσικό χώρο. Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζουμε τη διάχυση και την διαφήμιση του έργου και μετά την επίσκεψη στην πόλη με την προοπτική αυτός ο χάρτης να λειτουργήσει σαν διαφημιστικός πολλαπλασιαστής για το έργο αλλά και για την τουριστική ανάπτυξη της Λέσβου γενικότερα.». Ως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, στην προσφορά της

τεκμηρίωσε επαρκώς ότι από την προσφερόμενη λύση υποστηρίζεται η χρήση χαρτών, την οποία μάλιστα η παρεμβαίνουσα έχει ήδη υλοποιήσει σε προηγούμενα έργα. Αναφέρει, επίσης, προς επίρρωση των ανωτέρω ότι έχει αναπτύξει για λογαριασμό του Δήμου ... την εφαρμογή Ψηφιακές Διαδρομές ... (Σχετικό 4), <https://play.google.com/store/apps/details?id...>, έργο το οποίο είναι σε διαδικασία παραλαβής από την αναθέτουσα αρχή και μάλιστα υλοποιήθηκε με χρήση τεχνολογίας ..., καθώς και λύση μουσειακής ξενάγησης, για το ... για χάρτη σε εσωτερικό χώρο που αναπτύχθηκε με τεχνολογία beacon, έργο που έχει παραληφθεί από την αναθέτουσα αρχή (Σχετικό 5) και είναι στη διάθεση του κοινού. Ως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, αποδεικνύεται κατά τούτο ότι η ανάπτυξη χάρτη στην εφαρμογή δεν περιορίζεται στη χρήση μίας τεχνολογίας, όπως αυθαίρετα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα και ότι επιπλέον, ως αναφέρει στην προσφορά της (σελ. 28-29), η δανειοπάροχος τεχνικής ικανότητας – εμπειρίας ως προς την υλοποίηση συναφών έργων κατ'άρ. 2.2.6, σημείο α' της Διακήρυξης «...» έχει ήδη υλοποιήσει με επιτυχία αντίστοιχα έργα με τη συγκεκριμένη βάση δεδομένων (...). Το εν λόγω έργο αυτό έχει τίτλο: «ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ... – παροχή υπηρεσιών ανάπτυξης πληροφοριακού συστήματος τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος για εμπλουτισμό του Κέντρου Πληροφόρησης», και πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό της Επαρχιακής Διοίκησης ..., από τον δε τον σχετικό ιστότοπο, μπορεί ευχερώς να διαπιστώσει κανείς την λειτουργία των χαρτών, παραθέτοντας η παρεμβαίνουσα τα αποσπάσματα από τον ιστότοπο αυτό στον οποίο είναι διαθέσιμο το παραπάνω έργο της, όπου φαίνεται σαφώς η ύπαρξη χάρτη με θεματικές διαδρομές. Περαιτέρω, κατά την παρεμβαίνουσα, με τη χρήση του plugin WPmaps pro (<https://www.....com/>), το οποίο συνδέεται με την προσφερόμενη λύση του wordpress, παρέχονται όλες οι δυνατότητες που ζητούνται από την προκήρυξη και ενδεικτικά παραθέτει τα παραδείγματα προς απόδειξη όσων προανέφερε, ένα απόσπασμα από την ιστοσελίδα www.visitsolea.com, εκ του οποίου προκύπτει ότι από τον κώδικα της Wordpress πλατφόρμας, δημιουργείται ο πίνακας στη βάση δεδομένων με όνομα map routes στον οποίο αποθηκεύονται όλες οι διαδρομές που μπορούν να εισαχθούν μέσα στο σύστημα και στα ελληνικά απόσπασμα από την ιστοσελίδα – γλωσσάριο εννοιών, ήτοι ότι «*To WordPress χρησιμοποιεί τη*

... ως σύστημα διαχείρισης βάσεων δεδομένων. Η ... είναι ένα λογισμικό που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία βάσεων δεδομένων, την αποθήκευση και τη λήψη δεδομένων όταν ζητηθεί». Προκύπτει λοιπόν σαφώς εκ των ανωτέρω, κατά την παρεμβαίνουσα, ότι η λειτουργικότητα του χάρτη είναι δυνατόν να υποστηριχθεί και με άλλη τεχνολογία πέραν της τεχνολογίας ..., όπως αναπόδεικτα και αυθαίρετα υποστηρίζει η προσφεύγουσα και ότι η προσφορά της ως προς τη χρήση χαρτών της προσφερόμενης λύσης ήταν και ορθώς κρίθηκε σαφής και επαρκής. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι και ο δεύτερος λόγος προσφυγής της προσφεύγουσας είναι απορριπτέος ως αβάσιμος και αναληθής διότι καμία απόκλιση ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης που επικαλείται η προσφεύγουσα δεν υφίσταται ούτε έσφαλε η αναθέτουσα αρχή στην αξιολόγησή της αφού δεν υφίσταται μη πλήρωση απαίτησης επί ποινής αποκλεισμού της διακήρυξης.

16. Επειδή, η προσφεύγουσα με το ως άνω Υπόμνημά της επί της παρέμβασης ισχυρίζεται επί του πρώτου λόγου της κρινόμενης προσφυγής ότι η θέση της παρεμβαίνουσας επί της πρώτης πλημμέλειας στηρίζεται στη λέξη «ενδεικτικά» επί της αναφερόμενης βάσης δεδομένων. Πιο συγκεκριμένα αναφέρει στις θέσεις της: «η προσφερόμενη από την εταιρεία μας κεντρική βάση δεδομένων CMS Wordpress (πλατφόρμα) δύναται ενδεικτικά να υποστηρίζει πληθώρα άλλων βάσεων δεδομένων όπως η ... .. ή η ...». Από την ανάγνωση όμως της προσφοράς της ... δεν υπάρχει καμία αναφορά σε λέξη «δύναται». Κατά την προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα συνεχίζει να αποδέχεται την αναφορά σε εναλλακτική πρόταση, καθώς δηλώνει ότι η παραπάνω περιγραφή γίνεται στοχεύοντας στο να περιγράψει ποια συστήματα θα μπορούσαν να υποστηρίξουν αυτό που ζητάει η αναθέτουσα αρχή, αγνοώντας και μη δηλώνοντας όμως με σαφήνεια την έκδοση της βάσης δεδομένων που προσφέρεται αλλά και μη δηλώνοντας σε κανένα σημείο ακριβώς τη βάση δεδομένων που θα χρησιμοποιηθεί, μη παραθέτοντας κανένα απόσπασμα από την προσφορά της. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, όσον αφορά την αιτίαση περί περιγραφής της βάσης δεδομένων ... στις σελίδες 7-53 σημειώνει ότι στην παράγραφο 2.2.4 Τεχνικά χαρακτηριστικά διαδικτυακής πύλης η ... δεν περιλαμβάνει σαφή πρόταση για την προσφερόμενη βάση δεδομένων δεν περιγράφεται με σαφήνεια η προτεινόμενη έκδοση της βάσης δεδομένων αλλά δίνεται και σε

Αριθμός Απόφασης:355/2022

αυτή την περίπτωση εναλλακτική προσφορά, αποδεικνύοντας ότι η προσφορά της θα πρέπει να απορριφθεί. Η αιτίαση περί του αριθμού των αναφορών της Τεχνικής Προσφοράς της ... σε ... και ... δεν μπορεί να αποτελεί κριτήριο για την απόφαση της ΑΑ καθώς, η διακήρυξη απαγορεύει κάθε αναφορά σε εναλλακτική προσφορά και δεν προσδιορίζει έναν συγκεκριμένο αριθμό πάνω από τον οποίο θεωρείται μια προσφορά απορριπτέα. Συνεπώς, κατά την προσφεύγουσα, η εν λόγω αναφορά είναι σαφές ότι περιλαμβάνει περιγραφή για διαφορετικές βάσεις δεδομένων χωρίς κανέναν συγκεκριμένο προσδιορισμό και επιλογή μιας συγκεκριμένης πρότασης από την εταιρεία ως προτεινόμενη λύση. Πιο συγκεκριμένα η αναφορά σε δύο (2) βάσεις δεδομένων (... ή εναλλακτικά ...) αποτελεί ομολογία εναλλακτικής προσφοράς. Επιπροσθέτως και αναφορικά με τις παραπομπές σε σημεία της προσφοράς, σημειώνει η προσφεύγουσα ότι εσκεμμένα η παρεμβαίνουσα σε ότι αφορά το δεύτερο χωρίο που αναφέρει άλλες δύο (2) βάσεις δεδομένων ήτοι τις ... και ..., στη σελίδα 50 της προσφοράς της (Hosting Plan – Φιλοξενία ιστοσελίδας) προσπαθεί τεχνηέντως να πείσει την ΑΕΠΠ ότι πρόκειται για τεχνικά χαρακτηριστικά του πακέτου φιλοξενίας ιστοσελίδων που γενικώς δύναται να προσφέρει η εταιρεία κάτι που προφανώς ΔΕΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΕΤΑΙ σε κανένα σημείο της προσφοράς της. Η εν λόγω αναφορά περί δυνατοτήτων είναι αόριστη και δεν βασίζεται σε πραγματικά γεγονότα της προσφοράς της, από τα ανωτέρω δε προκύπτει σύμφωνα με την προσφεύγουσα, ότι η παρεμβαίνουσα έχει ως στόχο να απομονώσει σημεία της προσφοράς και να περιπλέξει την ΑΕΠΠ απαριθμώντας μόνο όσα χωρία αναφέρονται στην ... και όχι και αυτά που αναφέρονται σε ..... και ... για τα οποία δεν απαντά. Αναφορικά με τις επικαλούμενες νομολογίες και την αναφορά στο 102 Ν4412/2016 σημειώνει ότι ο εν λόγω διαγωνισμός αφορά αποκλειστικά σε υπηρεσίες και όχι σε προμήθεια ειδών. Επιπροσθέτως, η προσφερόμενη βάση δεδομένων αποτελεί δομικό στοιχείων ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ και όχι διακριτό είδος όπως επικαλείται η .... Στην προκειμένη περίπτωση, η αναφορά σε εναλλακτικές βάσεις δεδομένων γίνεται για να μπορέσει η εταιρεία να τεκμηριώσει στο μέλλον και κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου, τη χρήση όποιας βάσης δεδομένων κρίνει η ίδια, γνωρίζοντας ότι σε δύο (2) διαφορετικές βάσεις δεδομένων διαφοροποιείται και το κόστος

Αριθμός Απόφασης:355/2022

λειτουργίας και συντήρησης μετά την οριστική παραλαβή του έργου από την Αναθέτουσα Αρχή καθώς: Α) στην ... πέρα της ..., απαιτείται η εγκατάσταση του ... HTTP Server, του mod_PHP4 και του λειτουργικού συστήματος ... Β) στην ..., απαιτείται πέρα της ... και η εγκατάσταση της ..., του ..., του ... και του Περιβάλλοντος Java Runtime Από τα παραπάνω Α) και Β) είναι σαφές ότι το Β) αποτελεί τεχνική λύση με μεγαλύτερο κόστος συντήρησης και υποδομών επιβαρύνοντας την Αναθέτουσα Αρχή. Κατά την προσφεύγουσα, η αιτίαση της παρεμβαίνουσας ότι οι εργασίες συντήρησης και το κόστος τους δεν είναι αντικείμενο αξιολόγησης του υπό κρίση διαγωνισμού ούτε αξιολογήθηκε, ούτε και προκύπτει ότι λήφθηκε υπόψη καθ' οιονδήποτε τρόπο κατά τη διαγωνιστική διαδικασία, δεν μπορεί να αποτελεί αιτιολόγηση για τον μη προσδιορισμό της βάσης δεδομένων με δεδομένο ότι μετά το πέρας του έργου, η συντήρηση και τεχνική υποστήριξη αποτελεί ευθύνη της ΑΑ και άρα θα πρέπει να περιλαμβάνει την πιο συμφέρουσα λύση. Σε κάθε περίπτωση, κατά την προσφεύγουσα, η προσφορά της παρεμβαίνουσας, θα πρέπει να απορριφθεί ακόμα και μετά τα όσα αναφέρει στην παρέμβασή της ως αντιβαίνουσα στους επί ποινή αποκλεισμού της διακήρυξης, όρους. Επίσης, η προσφεύγουσα με το ως άνω Υπόμνημά της επί της παρέμβασης ισχυρίζεται επί του δεύτερου λόγου της κρινόμενης προσφυγής ότι η αναφορά στην εφαρμογή <https://play.google.com/store/apps/details?id=gr.gov....>, όπως μπορεί κάποιος να καταλάβει κατεβάζοντας την έχει υλοποιηθεί με Google Earth και η αποτύπωση είναι εντελώς λανθασμένη καθώς οι διαδρομές περνάνε μέσα από δάση, σπίτια, στρατόπεδα κτλ αποδεικνύοντας τη λανθασμένη τεχνική επιλογή, ενσωματώνοντας στο ως άνω Υπόμνημά της φωτογραφίες (screen shots) από τη διαδρομή ... και από τη διαδρομή Στις όχθες του ..., ενώ, κατά την προσφεύγουσα, οι αποτυπώσεις αυτές αποδεικνύουν ότι η εν λόγω τεχνική υλοποίησης δεν αποδίδει το αναμενόμενο αποτέλεσμα και αυτό διότι η μη αποθήκευση των διαδρομών σε βάση ... (δηλαδή σε μία γεωβάση στην οποία διατηρούνται τα σημεία που απαρτίζουν την διαδρομή) οδηγεί σε εσφαλμένη αποτύπωση. Ως εκ τούτου, η εν λόγω απάντηση σε καμία περίπτωση δεν αποδεικνύει την ορθότητα των ισχυρισμών της ..., απεναντίας αποδεικνύει ότι η προσφερόμενη τεχνική λύση είναι ελλιπής. Περαιτέρω, κατά την προσφεύγουσα, η αναφορά στην εφαρμογή: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com....> αφορά

υλοποίηση περιήγησης σε εσωτερικό χώρο κάτι που είναι εντελώς εκτός των απαιτήσεων της προκήρυξης. Σε κάθε περίπτωση η εν λόγω προτεινόμενη εφαρμογή στην επιλογή χάρτη δεν εμφανίζει καμία λειτουργία καθώς προφανώς ο χρήστης θα πρέπει να είναι εντός του κτιρίου του .... Η επιχειρηματολογία της παρεμβαίνουσας για τη δεύτερη πλημμέλεια αφορά την επίκληση ενός έργου της εταιρείας ..., χωρίς καμία αναφορά της τεχνικής λύσης που έχει χρησιμοποιηθεί, δεν μπορεί δε να αποτελεί τεκμήριο αντίστοιχης υλοποίησης. Ως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η επίκληση άλλων έργων χωρίς αναφορά των τεχνικών απαιτήσεων που διέπουν το έργο, δεν αποτελεί κριτήριο τεχνικής αξιολόγησης αλλά κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που έχει κριθεί σε προγενέστερο στάδιο του διαγωνισμού. Ως εκ τούτου η εν λόγω αιτίαση σε καμία περίπτωση δεν απαντά στους ισχυρισμούς της αποδεικνύοντας την ορθότητα των όσων προβάλλει περί προσφοράς που πρέπει να απορριφθεί. Επιπροσθέτως, αναφορικά με την αιτίαση της ... περί χρήση του plugin WPmaps pro σημειώνει ότι ΣΕ ΚΑΝΕΝΑ ΣΗΜΕΙΟ της τεχνικής της προσφοράς δεν υπάρχει αναφορά στην εν λόγω προτεινόμενη λύση. Η αναφορά σε συμπληρωματικό λογισμικό που δεν έχει αναφερθεί και προσφερθεί στην τεχνική προσφορά αποτελεί αντιπροσφορά καθόσον η εταιρεία όφειλε να περιγράψει την εν λόγω λύση κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς της και όχι τώρα. Η επίκληση μιας νέας τεχνικής λύσης, συμπληρωματικής της αρχικώς αναφερόμενης στην προσφορά της, αποδεικνύει την ορθότητα των ισχυρισμών της περί απορριπτέας προσφοράς της αναδόχου.

17. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 18 Ν.4412/2016: *«αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) : 1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού[...].»*

Αριθμός Απόφασης:355/2022

18. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 53 «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης - Εξουσιοδοτική διάταξη» Ν.4412/2016: « 1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62, σε περίπτωση που η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως:[...] δ) τη δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών[...].».

19. Επειδή, το άρθρο 54 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών.[...]2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.[...] 7. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται και εγκρίνονται πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης κατά το άρθρο 61.[...].».

20. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 57 «Εναλλακτικές προσφορές (άρθρο 45 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)»: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιτρέπουν ή να απαιτούν από τους προσφέροντες να υποβάλλουν εναλλακτικές προσφορές. Αναφέρουν στην προκήρυξη σύμβασης ή, εάν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται προκαταρκτική προκήρυξη, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, αν επιτρέπουν ή όχι ή αν απαιτούν ή όχι την υποβολή εναλλακτικών προσφορών. Οι εναλλακτικές προσφορές δεν επιτρέπονται εάν δεν υπάρχει σχετική αναφορά. Οι εναλλακτικές προσφορές συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης [...]».

21. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 91 Ν.4412/2016: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης[...] δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν

Αριθμός Απόφασης:355/2022

επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης».

22. Επειδή, όπως έχει κριθεί κατά το προϊσχύον καθεστώς και ισχύει και υπό το καθεστώς του Ν.4412/2016: «κατά την έννοια του ως άνω όρου της διακηρύξεως εναλλακτικές προσφορές των υπό προμήθεια ειδών σημαίνει προσφορές πλέον του ενός είδους, με ισοδύναμο, κατά την αντίληψη του προσφέροντος, αποτέλεσμα που πληρούν εξίσου όλους τους όρους της διακηρύξεως. Στην περίπτωση δηλαδή που ένας προμηθευτής περιλαμβάνει στην προσφορά του μία λύση ως κύρια και επικουρικά μία εναλλακτική προσφορά τότε, κατά την έννοια της ως άνω διατάξεως δεν απορρίπτεται ως απαράδεκτη όλη η προσφορά του, αλλά εξετάζεται μόνο κατά το κυρίως προσφερόμενο είδος. Σε περίπτωση, όμως, που από την τεχνική προσφορά του προσφέροντος δεν προκύπτει ποιος από τους δύο τύπους ειδών συνιστά κύρια προσφορά, συντρέχει περίπτωση απαγορευμένης από την ως άνω διάταξη εναλλακτικής προσφοράς. Τούτο δε διότι στην περίπτωση αυτή θα συνέβαινε εκείνο που ο οικείος όρος της διακήρυξης αποσκοπεί ν' αποτρέψει, δηλαδή την εξέταση από τα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας αρχής τεχνικών χαρακτηριστικών περισσότερων ειδών προερχόμενων από τον ίδιο προμηθευτή ενώ, σκοπός του όρου απαγορεύσεως υποβολής εναλλακτικής προσφοράς ή για την ταυτότητα του λόγου, περισσότερων κύριων, είναι ακριβώς να μεταφέρει στον προμηθευτή το βάρος επιλογής συγκεκριμένου είδους και, συνεπώς επιχειρηματικού κινδύνου, προκειμένου με τον τρόπο αυτό να εξαναγκάζεται ο προμηθευτής, για ν' αυξήσει τις πιθανότητες επιτυχίας του στο διαγωνισμό μόνο το κατά τη κρίση του καλύτερο ή φθηνότερο, κατά περίπτωση, είδος» (ΣτΕ 816/2010, βλ. και ΕΑ ΣτΕ 1228/2009, ΕΑ ΣτΕ 45/2007).

23. Επειδή, το άρθρο 94 του νόμου 4412/2016 ορίζει ότι: «[...] 4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης».

24. Επειδή στο 2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών της ως άνω Διακήρυξης ορίζεται ότι «[...] Δεν επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές [...]»,

στο άρθρο 2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών, σημείο δ και στ ορίζεται ότι «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: ... δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, ... στ) η οποία είναι υπό αίρεση .....».

Στην ως άνω Διακήρυξη στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι-Αναλυτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης προβλέπεται ότι [...] Σελίδα 58: «... Με βασικό άξονα το χάρτη του νησιού ο επισκέπτης της πλατφόρμας θα έχει τη δυνατότητα να λάβει πληροφορίες για την ιστορία και την εξέλιξη του νησιού με κύριο άξονα τα αρχαία μνημεία της ... από την Προϊστορική περίοδο έως τους Μεταβυζαντινούς χρόνους ...» Σελίδα 79: «Εφόσον το GPS της συσκευής είναι ενεργοποιημένο και υπάρχει πρόσβαση στο διαδίκτυο, η εφαρμογή θα είναι ικανή να εντοπίζει αυτόματα τη θέση του χρήστη στο χάρτη και να του εμφανίζει σημεία ενδιαφέροντος (π.χ. μουσεία, μνημεία, κλπ) σε μια γεωγραφική ακτίνα που θα μπορεί να ορίζεται από τον ίδιο. Τα σημεία ενδιαφέροντος θα παρουσιάζονται σε θεματικές κατηγορίες, π.χ. με διαφορετικό χρώμα ή σχήμα. Έπειτα, ο χρήστης θα είναι ικανός να επιλέξει κάποιο από αυτά τα σημεία, ώστε να του παρασχεθούν επιπλέον πληροφορίες. Επίσης, η εφαρμογή θα είναι ικανή να εμφανίζει στο χάρτη τη συντομότερη διαδρομή από το γεωγραφικό σημείο που αυτός βρίσκεται προς οποιοδήποτε σημείο ενδιαφέροντος επιλέγει. Σημειώνεται επίσης ότι ο χάρτης της εφαρμογής θα είναι διαδραστικός δηλαδή θα επιτρέπει της κύλιση προς οποιαδήποτε κατεύθυνση, θα υποστηρίζει λειτουργίες μεγέθυνσης, σμίκρυνσης κ.ά...» Σελίδα 79: «Η αρχική οθόνη της εφαρμογής μπορεί να προβάλλει τον χάρτη της ... με σήμανση στο σημείο που βρίσκεται τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή ο χρήστης. Ο χρήστης θα ειδοποιείται από την εφαρμογή να ανοίξει την λειτουργία του GPS στο κινητό του. Η εφαρμογή θα αποτελείται από εργαλεία τα οποία θα δίνουν τη δυνατότητα περιήγησης και αναζήτησης στο χάρτη μέσω εστίασης και μετακίνησης μέχρι το επίπεδο δρόμου, ενώ παράλληλα ο χρήστης θα μπορεί να επιλέγει τα σημεία που επιθυμεί να επισκεφθεί κατά τη διάρκεια της περιήγησης του στην περιοχή αναφοράς» Σελίδα 79: «Η υπηρεσία Google maps δίνει την δυνατότητα πλοήγησης μέσα στο χάρτη με ποικίλους τρόπους, ενώ επίσης μπορεί να ενσωματωθεί στην εφαρμογή μέσα στον ίδιο τον χάρτη αλλά και έξω από

αυτόν η δυνατότητα θεματικής κατηγοριοποίησης που θα αλληλεπιδρά με τον χάρτη εμφανίζοντας κάθε φορά τα σημεία ενδιαφέροντος που επιλέγει ο χρήστης.» Σελίδα 79: «Προβολή Θέσης: Προβολή της θέσης του χρήστη πάνω στον χάρτη (εφόσον διαθέτει gps) και φιλτράρισμα σημείων προβολής ανά κατηγορία προβαλλόμενου περιεχόμενου (όπου είναι εφικτό). Χάρτης του νησιού: (region map): Εκτός από τον χάρτη με τα σημεία ενδιαφέροντος (ο οποίος για να φορτώσει τα γραφικά θα χρησιμοποιεί internet), θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και ένας offline χάρτης» Σελίδα 80: «Διαδρομές (Routes): Με την βοήθεια ενός offline χάρτη, θα ενσωματωθούν στην εφαρμογή πρότυπες διαδρομές, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα του χρήστη. Στο κείμενο της ξενάγησης θα υπάρχουν κουμπιά τα οποία θα μεταφέρουν τον χρήστη στην ενότητα των αξιοθέατων.» Σελίδα 80: «Για κάθε σημείο ενδιαφέροντος μπορούν να παρουσιάζονται ενδεικτικά οι ακόλουθες πληροφορίες 1. Τίτλος, 2. Σύντομη περιγραφή, 3. Αναλυτική περιγραφή (π.χ. κείμενα, links), 4. Βασική φωτογραφία, 5. Φωτογραφίες, 6. Θέση στον Χάρτη» Σελίδα 82: «Ο χρήστης θα περιηγείται σε ένα ψηφιακό περιβάλλον όπου το κύριο περιβάλλον διεπαφής θα είναι ο χάρτης της διαδρομής, γραφιστικά επεξεργασμένος, ώστε να είναι συναφής με την ηλικιακή ομάδα του παιδιού.» Σελίδα 88: «Μέσω ενός χάρτη της Λέσβου, ο χρήστης της εφαρμογής επιλέγει τη χρονική περίοδο που τον ενδιαφέρει και λαμβάνει πληροφορίες σε πολυμεσική μορφή».

Στο άρθρο 2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών ορίζεται ότι «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει από απαραίτους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, 123 β) η οποία περιέχει ατελείς, ελλιπείς, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των

Αριθμός Απόφασης:355/2022

πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΕΣ, εφόσον αυτές δεν επιδέχονται συμπλήρωσης, διόρθωσης, αποσαφήνισης ή διευκρίνισης ή, εφόσον επιδέχονται, δεν έχουν αποκατασταθεί από τον προσφέροντα, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 και την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας διακήρυξης, γ) για την οποία ο προσφέρων δεν παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας και τα άρθρα 102 και 103 του ν. 4412/2016, δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ.γ της παρούσας (περ. γ΄ της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων. στ) η οποία είναι υπό αίρεση, ζ) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, η) για την οποία ο προσφέρων δεν παράσχει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, εξηγήσεις αναφορικά με την τιμή ή το κόστος που προτείνει σε αυτήν, στην περίπτωση που η προσφορά του φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με τις υπηρεσίες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 88 του ν.4412/2016, θ) εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή διότι δε συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν.4412/2016, ι) η οποία παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης, ια) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης, εφόσον αυτές δεν θεραπευτούν από τον προσφέροντα με την υποβολή ή τη συμπλήρωσή τους, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 103 του ν.4412/2016, ιβ) εάν από τα δικαιολογητικά του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4. επ., περί κριτηρίων επιλογής, ιγ) εάν κατά τον έλεγχο των ως άνω

Αριθμός Απόφασης:355/2022

δικαιολογητικών του άρθρου 103 του ν.4412/2016, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν. 4412/2016, είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία.».

25. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

26. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

27. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construction Ltd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

28. Επειδή, δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών

Αριθμός Απόφασης:355/2022

δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας (βλ. Απόφαση Pippo Pizzo, C-27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51).

29. Επειδή, ύστερα από την μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης, της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής, μετά των συνημμένων σε αυτή εγγράφων, των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας και του ως άνω Υπομνήματος της προσφεύγουσας σχετικά με τον πρώτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής περί εναλλακτικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, προκύπτουν τα ακόλουθα: Όπως προκύπτει από την επισκόπηση της υποβληθείσας τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας και τους υποβληθέντες πίνακες συμμόρφωσης, καθώς από τα όσα αναλυτικά αναφέρει στην ως άνω παρέμβασή της, στην υποβληθείσα τεχνική της προσφορά αναφέρονται οι τεχνικές δυνατότητες της προσφερόμενης πλατφόρμας και ουδόλως προκύπτει ότι αυτή προτείνει δύο τεχνικές λύσεις – εναλλακτικές βάσεις, ως αβάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα, βάσιμα υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα ότι η σχετική αναφορά σε τεχνικές δυνατότητες περιγράφει το ποιά συστήματα θα μπορούσαν να υποστηρίξουν αυτό που ζητάει η αναθέτουσα αρχή και είναι σαφές από την προσφορά της ότι προσέφερε τη λύση της ... ως την πλέον κατάλληλη για την ζητούμενη από την προκήρυξη βάση δεδομένων. Ειδικότερα, ως προκύπτει από την προσφορά της παρεμβαίνουσας και πιο συγκεκριμένα στην αναλυτική περιγραφή των πακέτων εργασίας 2 και 3 (σελ. 7-53) της τεχνικής της προσφοράς, γίνεται ρητή αναφορά στη χρήση της ... ως της επιλεγμένης και της προσφερόμενης βάσης δεδομένων σαν συμπλήρωμα του ανοιχτού κώδικα λογισμικού CMS Wordpress. Από την επισκόπηση της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας προκύπτει ότι η αναφορά στην τεχνική λύση ... γίνεται μόνο στη σελ. 21 και μόνο μία φορά, ενώ η ..., ήτοι η προσφερόμενη από την παρεμβαίνουσα λύση αναφέρεται 16 φορές ως διεξοδικά αναλύεται διεξοδικά στο Κεφάλαιο 2 της τεχνικής της προσφοράς, προς απόδειξη δε των ισχυρισμών της, παραθέτει η παρεμβαίνουσα τις πλέον χαρακτηριστικές αναφορές της τεχνικής της προσφοράς εκ των οποίων προκύπτει ανενδοίαστα ότι η προσφερόμενη βάση δεδομένων είναι η ... (και όχι η ... ή η ... ή η ...) και συγκεκριμένα στη σελίδα 30 και στο κεφάλαιο 2.2.4, στην σελ.48, στο Κεφάλαιο: 2.2.4 και στις σελίδες 31 και 33 της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου

Αριθμός Απόφασης:355/2022

ισχυρισμού της προσφεύγουσας. Περαιτέρω, η αναφορά της παρεμβαίνουσας μία φορά στη σελ. 21 της προσφοράς της ότι τεχνολογικά δύναται να υλοποιηθεί η συγκεκριμένη βάση δεδομένων και με άλλη τεχνολογία, ήτοι την ... δεν συνιστά εναλλακτική προσφορά κατά την έννοια του Νόμου και του συναφούς όρου της διακήρυξης, όπως έχει ερμηνευθεί και από τα δικαστήρια (βλ. ανωτέρω σκέψη με αρ. 22) διότι προκύπτει ότι η αναφορά στην ... γίνεται καθαρά για πληροφοριακούς λόγους και ως πλεονέκτημα του προσφερόμενου από αυτήν είδους, που εξασφαλίζει ευελιξία στην αναθέτουσα αρχή, ως βάσιμα υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμού της προσφεύγουσας περί εναλλακτικής προσφοράς. Επιπροσθέτως, από την επισκόπηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, στην οποία, ως προελέχθη, γίνεται μόνο μία αναφορά στην τεχνική δυνατότητα ..., ήτοι στη σελ. 21 και πουθενά αλλού, προκύπτει με σαφήνεια ότι η ανωτέρω αναφορά περιγράφει το ποια συστήματα θα μπορούσαν να υποστηρίξουν αυτό που ζητάει η αναθέτουσα αρχή καθώς και ότι η τεχνικά βέλτιστη λύση που προτείνει η παρεμβαίνουσα είναι, κατά την κρίση της και για τους αναφερόμενους από αυτήν λόγους, σύμφωνα με όσα απαιτεί η ανωτέρω Διακήρυξη, η λύση της ... ως βάσιμα υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμού της προσφεύγουσας περί αοριστίας ή εναλλακτικής προσφοράς ή προσφοράς υπό αίρεση. Η αναφορά δε της παρεμβαίνουσας στην τεχνική της προσφορά ... , έκδοση 5.7 ή νεότερη αποτελεί σαφή πρόταση δεδομένου ότι η διάζευξη «ή νεότερη» δεν αφορά την προτεινόμενη βάση δεδομένων (...) η οποία, ως προελέχθη, αποτελεί την προσφορά της, την οποία κλήθηκε να αξιολογήσει η αναθέτουσα αρχή, αλλά την έκδοση της ίδιας της προτεινόμενης βάσης δεδομένων, ήτοι νεότερη έκδοση από τον κατασκευαστή για την ορθή λειτουργία της εφαρμογής χωρίς κόστος για την αναθέτουσα αρχή προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες της σύμβασης, απορριπτομένων ως αβάσιμων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Για τον λόγο αυτό, στο πλαίσιο του αντικειμένου του έργου, είναι αδιάφορο το αν η παρεμβαίνουσα κατά την ανάπτυξη της λύσης θα την επικαιροποιήσει και θα την βελτιώσει αν τυχόν υπάρξει νεότερη έκδοση από τον κατασκευαστή. Οι αναφερόμενοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας στο ως άνω Υπόμνημά της επί του πρώτου λόγου της κρινόμενης προσφυγής, οι

οποίοι στην ουσία τον επαναλαμβάνουν, τυγχάνουν απορριπτέοι ως αβάσιμοι διότι δεν αναιρούν το γεγονός ότι σύμφωνα με τα προρρηθέντα προκύπτει με σαφήνεια ότι η προτεινόμενη από την παρεμβαίνουσα τεχνική λύση είναι η προσφερόμενη βάση δεδομένων ..., ενώ ουδόλως προκύπτει από την τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας η προσφορά εναλλακτικού κύριου είδους. Τέλος, αλυσιτελώς προβάλλεται από την παρεμβαίνουσα τυχόν εφαρμογή του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, ως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, διότι, ως κρίθηκε αμέσως παραπάνω, προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη βάση δεδομένων, ενώ δεν προέκυψε ούτε το επικαλείται η προσφεύγουσα ότι υπήρχε αμφιβολία ως προς το περιεχόμενο της προσφοράς της παρεμβαίνουσας. Ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

30. Επειδή, ύστερα από την μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης, της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής, μετά των συνημμένων σε αυτή εγγράφων, των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας και του ως άνω Υπομνήματος της προσφεύγουσας σχετικά με τον δεύτερο λόγο της κρινόμενης προσφυγής περί της απαιτούμενης εκ της ανωτέρω Διακήρυξης διαλειτουργικότητας του Χάρτη, προκύπτουν τα ακόλουθα: Όπως, προκύπτει από την επισκόπηση της υποβληθείσας τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας και από τους υποβληθέντες πίνακες συμμόρφωσης, ιδία δε από τις σελ. 28-29 (*2.2.3 Διαδραστικός χάρτης παρουσίασης των διαδρομών στους αρχαιολογικούς χώρους της ... - Διαδραστικός χάρτης διαδρομών*), στο προσφερόμενο από την παρεμβαίνουσα είδος παρέχεται η δυνατότητα εμφάνισης χάρτη με κάλυψη όλων των απαιτήσεων της προκήρυξης, χρησιμοποιώντας βάση δεδομένων ..., ως αυτό αναφέρεται και στο οικείο απόσπασμα της προσφοράς της. Επιπροσθέτως, από την σελίδα 57 της τεχνικής της προσφοράς, όπου αναφέρει ότι «*Τεχνικές προδιαγραφές υλοποίησης εφαρμογών. Συγκεκριμένα, η εφαρμογή θα έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:* • Θα είναι σε όσες γλώσσες υπάρχουν και στην διαδικτυακή πύλη. • Θα μπορεί να εκτελείται από δημοφιλείς πλατφόρμες σύγχρονων κινητών συσκευών, όπως τα Android, iOS. Με αυτόν τον τρόπο, τμήμα των πληροφοριών που περιέχει η διαδικτυακή πύλη θα είναι διαθέσιμο στο χρήστη ακόμα και χωρίς αυτός να διαθέτει πρόσβαση στο διαδίκτυο. Μόλις ο χρήστης αποκτήσει πρόσβαση στο δίκτυο οι πληροφορίες αυτές θα ανανεώνονται

αυτόματα. • Εφόσον το GPS της συσκευής είναι ενεργοποιημένο και υπάρχει πρόσβαση στο διαδίκτυο, η εφαρμογή θα είναι ικανή να εντοπίζει αυτόματα τη θέση του χρήστη στο χάρτη και να του εμφανίζει σημεία ενδιαφέροντος (π.χ. μουσεία, μνημεία, κλπ) σε μια γεωγραφική ακτίνα που θα μπορεί να ορίζεται από τον ίδιο. Τα σημεία ενδιαφέροντος θα παρουσιάζονται σε θεματικές κατηγορίες, π.χ. με διαφορετικό χρώμα ή σχήμα. Έπειτα, ο χρήστης θα είναι ικανός να επιλέξει κάποιο από αυτά τα σημεία, ώστε να του παρασχεθούν επιπλέον πληροφορίες. Επίσης, η εφαρμογή θα είναι ικανή να εμφανίζει στο χάρτη τη συντομότερη διαδρομή από το γεωγραφικό σημείο που αυτός βρίσκεται προς οποιοδήποτε σημείο ενδιαφέροντος επιλέγει. Σημειώνεται επίσης ότι ο χάρτης της εφαρμογής θα είναι διαδραστικός δηλαδή θα επιτρέπει της κύλιση προς οποιαδήποτε κατεύθυνση, θα υποστηρίζει λειτουργίες μεγέθυνσης, σμίκρυνσης κ.ά.. • Ο χρήστης θα έχει τη δυνατότητα να αφήνει σχόλια και να προτείνει αλλαγές- βελτιώσεις στις διαδρομές ή στο περιεχόμενο του σημείου ενδιαφέροντος, μέσω της ίδιας εφαρμογής που θα χρησιμοποιεί η διαδικτυακή πύλη. Σημαντικό σημείο είναι τα σχόλια είτε μέσω της πύλης είτε μέσω της εφαρμογής να είναι ενιαία ανά σημείο ενδιαφέροντος.», ενώ τέλος και στη σελίδα 111 της προσφοράς της αναφέρει ότι: «2.8.2. Δημιουργία και αναπαραγωγή χάρτη επαυξημένης πραγματικότητας. Στο πλαίσιο του ΠΕ9 θα δημιουργηθεί ένας χάρτης (μεγέθους A1) επαυξημένης πραγματικότητας όπου θα είναι αποτυπωμένα τα βασικά σημεία των αρχαιολογικών διαδρομών, για τα οποία ο χρήστης θα μπορεί εκ πρώτης να λάβει πληροφορίες γι' αυτά και να του κεντρίσει το ενδιαφέρον προκειμένου στη συνέχεια να τα επισκεφθεί. Ειδικότερα ο χάρτης θα απεικονίζει το νησί της ... με τα σημεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος που αποτελούν τις αρχαιολογικές διαδρομές της .... Ο χρήστης έχοντας εγκαταστήσει την εφαρμογή στην κινητή του συσκευή και στοχεύοντας με αυτή στο συγκεκριμένο σημείο ενδιαφέροντος θα μπορεί να λάβει το αντίστοιχο ψηφιακό περιεχόμενο επαυξημένα και να πραγματοποιήσει την περιήγηση χωρίς να απαιτείται η φυσική παρουσία του στο χώρο. Είναι προφανές ότι αυτός ο χάρτης συνδυάζει την κλασική έντυπη προβολή αλλά και συνδυαστικά με την τεχνολογία επαυξημένης πραγματικότητας θα μπορεί να περιηγηθεί ψηφιακά στο περιεχόμενο χωρίς να είναι παρόν στο φυσικό χώρο. Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζουμε τη διάχυση και την διαφήμιση του έργου και μετά την επίσκεψη στην πόλη με την προοπτική αυτός ο χάρτης να

Αριθμός Απόφασης:355/2022

λειτουργήσει σαν διαφημιστικός πολλαπλασιαστής για το έργο αλλά και για την τουριστική ανάπτυξη της ... γενικότερα.», προκύπτει ότι η προτεινόμενη από την παρεμβαίνουσα υπηρεσία διαθέτει την απαιτούμενη εκ της ανωτέρω Διακήρυξης διαλειτουργικότητα του Χάρτη, απορριπτόμενου ως αβάσιμου του σχετικού ισχυρισμού της προσφεύγουσας. Αόριστα προβάλλεται ο σχετικός ισχυρισμός από την προσφεύγουσα διότι δεν αναφέρει αναλυτικά ποια τυχόν από τις λειτουργικές απαιτήσεις του Χάρτη δεν πληροί η προτεινόμενη από την προσφεύγουσα λύση, ενώ απορριπτόμενος ως ερειδόμενος σε εσφαλμένη ερμηνεία της άνω Διακήρυξης και αναπόδεικτος είναι ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι χωρίς την τεχνική λύση ... δεν υπάρχει κανένας άλλος τεχνικός τρόπος υλοποίησης και κάλυψης των απαιτήσεων της διακήρυξης αναφορικά με τη διαλειτουργικότητα του Χάρτη διότι από την ανωτέρω Διακήρυξη δεν προκύπτει ότι η προσφερόμενη από τη παρεμβαίνουσα βάση δεδομένων ... δεν εξυπηρετεί τον σκοπό της και τις απαιτήσεις Διακήρυξης ούτε ότι η ανωτέρω Διακήρυξη απαιτεί συγκεκριμένη βάση δεδομένων για την διαλειτουργικότητα του Χάρτη ούτε ότι η μνεία χρήσης plugin WPmaps pro αποτελεί αντιπροσφορά διότι, κατά την προσφεύγουσα, δεν υπάρχει αναφορά στην προτεινόμενη από την παρεμβαίνουσα λύση καθότι ως βάσιμα αναφέρει η παρεμβαίνουσα, το plugin WPmaps pro συνδέεται με την προσφερόμενη λύση του wordpress, γεγονός που δεν οδηγεί σε αντιπροσφορά. Τέλος, από την άνω Διακήρυξη, για την απόδειξη της πλήρωσης της σχετικής προδιαγραφής της λειτουργικότητας του Χάρτη πρέπει στο προσφερόμενο είδος να παρέχεται η δυνατότητα εμφάνισης χάρτη με κάλυψη όλων των απαιτήσεων της Διακήρυξης, χωρίς να είναι απαραίτητη η αναφορά σε προηγούμενα παρόμοια έργα, απορριπτόμενου ως αλυσιτελούς του σχετικού ισχυρισμού της προσφεύγουσας ως εμπεριέχεται στο ανωτέρω Υπόμνημά της, ήτοι ότι η παρεμβαίνουσα αναφέρεται σε έτερα παρόμοια έργα χωρίς αναφορά των τεχνικών απαιτήσεων που διέπουν το έργο και ότι η επίκληση αυτή δεν αποτελεί κριτήριο τεχνικής αξιολόγησης αλλά κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που έχει κριθεί σε προγενέστερο στάδιο του διαγωνισμού. Ως βάσιμα υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, στην προσφορά της τεκμηρίωσε επαρκώς ότι από την προσφερόμενη λύση υποστηρίζεται η χρήση χαρτών, την οποία μάλιστα η παρεμβαίνουσα απλά μνημονεύει ότι έχει

Αριθμός Απόφασης:355/2022

ήδη υλοποιήσει σε προηγούμενα έργα. Ως εκ τούτου, ο δεύτερος λόγος της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

31. Επειδή, γίνεται δεκτή η εισήγηση.

32. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η εξεταζόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, κατά τα αναλυτικώς διαλαμβανόμενα στην παρούσα.

33. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η παρέμβαση πρέπει να γίνει δεκτή.

34. Επειδή, ύστερα από την σκέψη 32, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει (άρθρο 363 του Ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 2022 και εκδόθηκε στις 14 Μαρτίου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΛΑΜΙΩΤΗ

Η Γραμματέας

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ